

16 § Ympäristötyöryhmän perustaminen vuosille 2021-2022

Päätösehdotus

Seurakuntayhtymän johtaja Juha Rintamäki

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää

- 1) perustaa vuosiksi 2021-2022 ympäristötyöryhmän, joka tukee seurakuntien ja yksiköiden ympäristötiimien toimintaa sekä valmistelee Kirkon ympäristödiplomin uusimisen diplomikauden päättyessä;
- 2) nimetä jäsenet ja antaa ympäristötyöryhmälle oikeuden nimetä jäsenilleen seuraajia ja täydentää tarvittaessa työryhmää. Ympäristötyöryhmän jäseniksi nimetään Heidi Granström (Malmin seurakunta; nuorisotyönohjaaja), Maija Kiviranta (Kirkko ja kaupunki ja viestintä; toimituksen assistentti), Arto Kuronen (Kallion seurakunta; pääsuntio), Orest Lazepka (Malmin hautausmaa; työnjohtaja). Hautaus-toimen päällikkö toimii työryhmässä esittelijänä. Työryhmä voi ottaa sihteerin ja kuulla asiantuntijoita;
- 3) nimetä työryhmään yhteisen kirkkovaltuuston jäsenistä sekä Mervi Assmannin että Anna Laineen
- 4) nimetä keskuudestaan yhden jäsenen,
- 5) nimetä ympäristötyöryhmän puheenjohtajan sekä
- 6) maksaa luottamushenkilöille kokouksiin osallistumisesta palkkion

Käsittely

Yhteisen kirkkoneuvoston varapuheenjohtaja Riitta Asikanius selosti asiaa.

Päätös

Yhteinen kirkkoneuvosto päätti

- 1) perustaa vuosiksi 2021-2022 ympäristötyöryhmän, joka tukee seurakuntien ja yksiköiden ympäristötiimien toimintaa sekä valmistelee Kirkon ympäristödiplomin uusimisen diplomikauden päättyessä;
- 2) nimetä jäsenet ja antaa ympäristötyöryhmälle oikeuden nimetä jäsenilleen seuraajia ja täydentää tarvittaessa työryhmää. Ympäristötyöryhmän jäseniksi nimetään Heidi Granström (Malmin seurakunta; nuorisotyönohjaaja), Maija Kiviranta (Kirkko ja kaupunki ja viestintä; toimituksen assistentti), Arto Kuronen (Kallion seurakunta; pääsuntio), Orest Lazepka (Malmin hautausmaa; työnjohtaja). Hautaus-toimen päällikkö toimii työryhmässä esittelijänä. Työryhmä voi ottaa sihteerin ja kuulla asiantuntijoita;

- 3) nimetä työryhmään yhteisen kirkkovaltuuston jäsenistä sekä Mervi Assmannin että Anna Laineen;
- 4) nimetä keskuudesta jäseneksi Wiking Vuoren;
- 5) nimetä ympäristötyöryhmän puheenjohtajaksi Wiking Vuoren;
- 6) maksaa luottamushenkilöille kokouksiin osallistumisesta palkkion

Tiivistelmä

Helsingin seurakunnille on kirkkohallituksessa 20.9.2018 myönnetty Kirkon ympäristödiplomi. Diplomi on voimassa vuodet 2019-2023.

Helsingin seurakunnat ovat ympäristödiplomin mukaan sitoutuneet kehittämään ympäristötoimintaansa. Ympäristötyön toteutumisen valvomisen ja kehittäminen on ollut ympäristötyöryhmän tehtävä. Ympäristödiplomin mukaisen toiminnan jatkamiseksi tulisi perustaa uusi ympäristötyöryhmä.

Selostus

Kirkon ympäristödiplomi

Kirkon ympäristödiplomi on kirkkohallituksen myöntämä todistus seurakunnalle, joka on sitoutunut kehittämään toimintaansa ympäristön kannalta jatkuvasti paremmaksi. Helsingin seurakuntayhtymällä on ollut Kirkon ympäristödiplomi vuodesta 2005. Ympäristödiplomi uusittiin vuonna 2009, 2013 ja 2018. Nykyinen ympäristödiplomi on voimassa vuoden 2023 loppuun saakka.

Ympäristötyöryhmä

Yhteinen kirkkoneuvosto perusti 28.11.2002 kokouksessaan Helsingin seurakuntayhtymään ympäristöryhmän. Yhteinen kirkkoneuvosto jatkoi ympäristötyöryhmän toimintaa vuosiksi 2006-2009, 2012-2013, 2014-2018 ja 2019-2020.

Ympäristötyöryhmän perustaminen takaa ympäristötyön jatkuvuuden sekä Kirkon ympäristödiplomin kriteerien täyttymisen Helsingin seurakunnissa. Ympäristötyöryhmä tukee seurakuntien ja yksiköiden ympäristötiimien toimintaa ja vieraillee seurakunnissa, valmistelee kannanotoja ja tiedotteita ajankohtaisista ympäristöasioista.

Ympäristötyöryhmän toimikaudella 2019-2020 on toteutettu ympäristöohjelman (hyväksytty yhteisessä kirkkoneuvostossa 22.03.2018 §103) tavoitteista mm. seuraavia asioita:

- Yhteistyössä Kirkkohallituksen kanssa on laadittu uusi kirkon oman ympäristöjärjestelmän, eli Kirkon ympäristödiplomin käsikirja ja järjestetty siitä webinaareja. Vantaan seurakuntayhtymän Kirkon ympäristödiplomin hakuprosessi valmistui ja Vantaa sai ympäristödiplomin vuosiksi 2021-2025. Ympäristöyhteistyössä

Espoon seurakuntayhtymän kanssa on valmistunut ISO14001–ympäristöjärjestelmän mukainen ympäristöpolitiikka. Helsingin hiippakunnan ympäristöyhteistyössä on toteutettu seurakuntien neuvontaa ja ympäristöpäivä yhteistyössä Espoon ja Porvoon hiippakuntien kanssa.

- Toimikauden aikana on hankittu Viikin kirkon katolle aurinkopaneelit ja sähköauton latauspiste Malmin kirkolle, kilpailutettu uusiutuvaa sähköä koko seurakuntayhtymälle, raportoitu vuosittain energiansäästötavoitteiden toteutumisesta osana Energiatohokkuussopimusta ja oltu mukana Suomen Lähetysseuran Hope Fund -ilmastorahaston perustamisessa.
- Suomen evankelis-luterilaisen kirkon tavoittelemaa hiilineutraaliutta vuoteen 2030 mennessä ja siihen liittyvää seurakuntayhtymän hiilijalanjälkilaskentaa on edistetty Suomen lähetysseuran sekä Keino-akatemian yhteistyöhankkeissa. Viheralueiden hiilitaseen ja ekosysteemipalveluiden selvittämiseksi on Malmin hautausmaa ollut mukana pohjoismaisessa iTree-tutkimushankkeessa yhteistyössä Luken ja Helsingin yliopiston kanssa.
- Sisäistä ympäristöviestintää on kehitetty erityisesti Teams-ympäristössä. Ympäristötietoa on jaettu mm. Kirkon ympäristöpäivillä ja ympäristöaiheisia uutisia on ilmestynyt säännöllisesti Kirkko ja Kaupunki -lehdessä sekä ympäristöiimin sosiaalisen median kanavilla.
- Ympäristötyöryhmä on tukenut ympäristökasvatuksen edistämistä seurakunnissa ja yhtymän yksiköissä. Malmin seurakunnan nuorisotyönohjaaja ja ympäristötyöryhmän jäsen Heidi Granström on saanut Kirkkohallituksen vuoden 2020 ympäristökasvatuspalkinnon aktiivisesta ympäristökasvatustyöstä Malmin seurakunnassa.
- Metallin, lasin ja erityisesti muovin kierrätys on tehostunut toimikauden aikana. Kiertonet-palvelun käyttöönotto on mahdollistanut käytöstä poistettujen tavaroiden tehokkaan kierrätyksen.
- Joensuun Tuupovaarassa on ennallistettu 5.75 ha suoalue. Helsingin kaupungin ja Vantaan seurakuntayhtymän yhteisomistiset Morsianluoto ja Madeluoto muutettiin suojelualueiksi.

Ympäristötyöryhmän jäsenet toimivat omien yksiköidensä ja työtehtäviensä asiantuntijoina. Ympäristötyöryhmään ehdotetaan seuraavia henkilöitä: Kasvatuksen edustajaksi nuorisotyönohjaaja Heidi Granström Malmin seurakunnasta. Kirkko ja kaupunki –lehden ja viestinnän edustajaksi toimituksen assistentti Maija Kiviranta. Hautausmaiden edustajaksi työnjohtaja Orest Lazepka Malmin hautausmaalta. Suntioiden edustajaksi pääsuntio Arto Kuronen Kallion seurakunnasta. Työryhmässä on toiminut viimeiset kaksi vuotta kaksi yhteisen kirkkovaltuuston jäsentä (Mervi Assmann ja Anna Laine). Ympäristötyön ja luottamuselinten yhteistyön vahvistamiseksi esitetään, että työryhmään nimettäisiin kaksi ympäristöasioista kiinnostunutta jäsentä yhteisestä kirk-

koneuvostosta tai yksi jäsen yhteisestä kirkkovaltuustosta ja yksi yhteisestä kirkkoneuvostosta. Luottamushenkilöjäsenille maksetaan kokouksiin osallistumisesta kokouspalkkio. Hautaustoimen päällikkö Risto Lehto ehdotetaan työryhmän esittelijäksi. Työryhmä voi ottaa sihteerin ja kuulla asiantuntijoita.

Työryhmän on tarkoitus kokoontua noin neljä kertaa vuodessa. Seurakuntaneuvostot voivat nimetä omia jäseniään seurakuntien ympäristötyöryhmiin.

Ympäristötyöryhmän toimikauden 2021-2022 tehtävät

- Omien vastualueiden jakaminen työryhmän jäsenille
- Ympäristöasioiden ottaminen esiin luottamuselinten kokouksissa
- Ympäristödiplomin hakuprosessin valmisteleminen vuonna 2022
- Ympäristöasioiden sisäisen tiedottamisen kehittäminen
- Selvittää ja tehostaa ympäristötoimijoiden työskentelymahdollisuuksia seurakunnissa ja yhtymän yksiköissä
- Ympäristökasvatuksen määräaikaisen projektityöntekijän palkkaaminen (esim. opiskelija)
- Ympäristöinnostuksen vieminen eri seurakuntien yhteisiin työntekijäkokouksiin

